

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

NOGLE SÆTNINGER
OM
PROPORTIONER.

INDBYDELSESSKRIFT
TIL
AFGANGSPRØVEN OG AARSPRØVEN
I SLAGELSE REALSKOLE,

DEN 22de OG 23de JUNI, SAMT DEN 18de — 21de JULI 1864.

UDGIVET TILLEGEMED SKOLEEFTERRETNINGER

AF
K. H. SCHOW,
SKOLENS BESTYREK.

SLAGELSE.

C. J. MAGNUS'S BOGTRYKKERI.

1864.

Nogle Sætninger
om
Proportioner.

---

1. Ved Division findes, hvormange Gange et Tal er større end et andet Tal, eller i hvilket Forhold et Tal staaer til et andet; $\frac{a}{b}$ er altsaa en Betegnelse for Forholdet mellem a og b .

Et Forhold betegnes altsaa ganske som en Brøk, og de almindelige Sætninger om Brøk lade sig uden videre overføre paa Forhold. Ligesom en Brøk kan forkortes, saaledes kunne derfor Leddene i et Forhold divideres med samme Tal, f. Ex. $\frac{1}{2} = \frac{1}{2}$. Bringes et Forhold til sin simpleste Form, faaer man den saakaldte Forholdsexponent; Forholdsexponenten for $\frac{1}{2}$ er saaledes $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{6}^2$ har til Forholdsexponent 2 osv. Forhold, som have samme Forholdsexponent, ere ligestore.¹

2. Det Udsagn, at to Forhold ere ligestore, kaldes en Proportion. Saaledes $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ er en Proportion, som læses: „ a forholder sig til b som c til d “.

En Proportion har altsaa 4 Led; a kaldes første, b andet, c tredje og d fjerde Led.

¹¹Fremdeles mærkes følgende Benævnelser for Leddene, tagne to og to: a og b kaldes Leddene i

første Forhold, c og d Leddene i andet Forhold, a og c Forleddene, b og d Efterleddene, a og d Ydreleddene, b og c Melleleddene.

3. I enhver Proportion er Ydreleddenes Product ligt Melleleddenes Product.

$$\text{Naar } \frac{a}{b} = \frac{c}{d}, \text{ da er } ad = bc;$$

$$\text{thi } \frac{a}{b} = \frac{c}{d}$$

$$\frac{bd = bd}{ad = bc} \text{ (ved Multiplication).}$$

Naar man har $ad = bc$, saa har man ogsaa:

$$a = \frac{bc}{d}, d = \frac{bc}{a}, b = \frac{ad}{c} \text{ og } c = \frac{ad}{b}, \text{ hvoraf sees, at}$$

ethvert af Leddene i en Proportion kan udtrykkes ved de tre andre, nemlig: Ethvert af Ydreleddene er ligt Melleleddenes Product, divideret med det andet Ydreled; ethvert af Melleleddene er ligt Productet af Ydreleddene, divideret med det andet Melleled.

4. Naar to Producter ere ligestore, kan man danne en Proportion ved at gjøre Factorerne af det ene Product til Ydreled, Factorerne af det andet Product til Melleled.

$$\text{Naar } ab = xy, \text{ haves } \frac{a}{x} = \frac{y}{b};$$

$$\text{thi } ab = xy$$

$$\frac{bx = bx}{\frac{a}{x} = \frac{y}{b}}$$

$$\frac{a}{x} = \frac{y}{b} \text{ (ved Division).}$$

5. En Proportion kan skrives paa 8 forskjellige Maader, alle lige rigtige; saaledes:

$$\frac{a}{b} = \frac{c}{d}, \quad \frac{a}{c} = \frac{b}{d},$$

$$\frac{b}{a} = \frac{d}{c}, \quad \frac{b}{d} = \frac{a}{c},$$

$$\frac{c}{a} = \frac{d}{b}, \quad \frac{c}{d} = \frac{a}{b},$$

$$\frac{d}{a} = \frac{c}{b}, \quad \frac{d}{b} = \frac{c}{a}.$$

Visse Led have altsaa den Egenskab, at de kunne ombyttes; de kaldes derfor ombyttelige; disse ere Ydreleddene og Melleleddene.

Anm. Naar Leddene ere ombyttede saaledes, at Ydreleddene ere gjorte til Melleledd og Melleleddene til Ydreledd, siges Leddene at være inverterede.

6. I enhver Proportion kunne visse Led parviis multipliceres eller divideres med samme Tal, nemlig: Leddene i første Forhold, Leddene i andet Forhold, Forleddene og Efterleddene; endelig kunne alle fire Led multipliceres eller divideres med samme Tal.

Af Proportionen $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$

kan sluttet; $\frac{am}{bm} = \frac{c}{d}$

$$\frac{a}{b} = \frac{cm}{dm}$$

$$\frac{am}{b} = \frac{cm}{d}$$

$$\frac{a}{bm} = \frac{c}{dm}$$

$$\frac{am}{bm} = \frac{cm}{dm}$$

Istedenfor at multiplicere kunde man overalt have divideret.

De Led, som parviis kunne multipliceres med samme Tal, kaldes *multiplicable*; det sees, at et Par *multiplicable* Led ikke tillige ere ombyttelige, saa at Leddene i en Proportion, to og to, enten ere ombyttelige eller *multiplicable*.

Anm. Potentsopløftning og Roduddragning kan foretages med alle fire Led, men ikke med to af dem.

7. Naar to Led i en Proportion ere eens med to Led i en anden Proportion, kan der i visse Tilfælde dannes en ny Proportion af de fire øvrige Led, nemlig:

I. Naar de paagjældende Led i begge Proportioner ere *multiplicable*, saa danne de fire øvrige Led en ny Proportion i den Orden, i hvilken de forefindes:

$$\begin{array}{l} \text{Af } \frac{a}{b} = \frac{c}{d} \\ \text{og } \frac{x}{a} = \frac{y}{c}, \\ \hline \text{sluttes } \frac{b}{x} = \frac{d}{y}, \text{ idet man multiplicerer} \end{array}$$

og inverterer Leddene.

II. Naar de paagjældende Led i begge Proportioner ere ombyttelige, saa dannes en ny Proportion af de fire øvrige Led ved at læse de to første Led i den Orden, i hvilken de staae, men de to sidste i omvendt Orden:

Af $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ kan man slutte

$$\text{og } \frac{x}{b} = \frac{c}{y}$$

sluttes $\frac{a}{x} = \frac{y}{d}$, idet man dividerer den

øverste Ligning med den nederste.

III. Naar de paagjældende Led i den ene Proportion ere multiplicable, i den anden ombyttelige, saa kan der af de fire øvrige Led ikke dannes nogen ny Proportion.

8. Af en forelagt Proportion kan man ved visse Leds Addition eller Subtraction, danne adskillige nye Proportioner; saaledes:

Summen (eller Differentsten) af Leddene i første Forhold forholder sig til et af disse som Summen (eller Differentsten) af Leddene i andet Forhold til det enstaaende. Naar $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$,

kan man slutte: $\frac{a+b}{b} = \frac{c+d}{d}$;

$$\text{thi } \frac{a}{b} = \frac{c}{d}$$

$$\frac{b}{b} = \frac{d}{d} \quad (=1)$$

ved Addition: $\frac{a+b}{b} = \frac{c+d}{d}$;

havde man subtraheret istedenfor at addere, havde man

faaet: $\frac{a-b}{b} = \frac{c-d}{d}$.

Summen (eller Differentsten) af Forleddene forholder sig til et af disse som Summen (eller Differentsten)

af Efterleddene til det eensstaaende. Naar $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$,

$$\text{kan man slutte: } \frac{a+c}{a} = \frac{b+d}{b};$$

$$\text{thi } \frac{a}{a} = \frac{b}{b} \quad (=1)$$

$$\frac{c}{a} = \frac{d}{b} \quad (\text{givet, jfr. 5.})$$

$$\text{ved Addition: } \frac{a+c}{a} = \frac{b+d}{b}.$$

Ombyttes i den allersidste Proportion Mellemleddene, Hayes: $\frac{a+c}{b+d} = \frac{a}{b}$, $\therefore$

Summen af Forleddene forholder sig til Summen af Efterleddene som et Forled til sit Efterled.

9. Naar man har en Række af ligestore Forhold, kan man slutte saaledes: Summen af alle Forleddene forholder sig til Summen af alle Efterleddene som et Forled til sit Efterled. Naar $\frac{a}{b} = \frac{c}{d} = \frac{e}{f}$, kan man

$$\text{slutte: } \frac{a+c+e}{b+d+f} = \frac{e}{f};$$

$$\text{thi } \frac{a}{b} = \frac{c}{d}$$

$$\frac{a+c}{b+d} = \frac{c}{d} \quad (8 \text{ Slutn.})$$

$$\frac{c}{d} = \frac{e}{f}$$

$$\frac{a+c}{b+d} = \frac{e}{f}$$

$$\frac{a+c+e}{b+d+f} = \frac{e}{f} \quad (8 \text{ Slutn.})$$

10. Naar Mellemliddene i en Proportion ere ligestore, kaldes Proportionen sammenhængende; og et af de ligestore Mellemlid kaldes Mellemproportionalet mellem de to Ydreled. Naar $\frac{a}{p} = \frac{p}{b}$, saa er p Mellemproportionalet mellem a og b . Da Mellemliddenes Product er ligt Ydreledenes Product, have: $p^2 = ab$, altsaa $p = \sqrt{ab}$, hvoraf sees, at to Storrelseres Mellemproportionale er Qvadratrodten af deres Product.

11. a og b siges at være ligefrem proportionale med c og d , naar Qvotienten af a og b er lig Qvotienten af c og d , nemlig: $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$.

a og b siges at være omvendt proportionale med c og d , naar Qvotienten af a og b er lig den omvendte Qvotient af c og d , nemlig: $\frac{a}{b} = \frac{d}{c}$.

a og b siges at være reciprok proportionale med c og d , naar de fire Storrelser danne en Proportion, i hvilken a og b ere Ydreledene, c og d Mellemliddene (naar altsaa Productet af a og b er ligt Productet af c og d), nemlig: $\frac{a}{c} = \frac{d}{b}$ (eller $ab = cd$).

12. Et Forhold kaldes commensurabelt, naar dets Led ere hele Tal, eller det kan omformes saaledes, at dets Led blive hele Tal. Saaledes er ikke blot Forholdet $\frac{7}{8}$ commensurabelt, men ogsaa $\frac{2\frac{1}{3}}{3\frac{1}{2}}$; thi

ved Multiplication af Leddene med 6 omformes det til $\frac{37}{2}$. Incommensurabelt kaldes et Forhold, naar det ikke kan omformes saaledes, at dets Led blive

hele Tal, f. Ex. $\frac{\sqrt{2}}{2}$, $\frac{2}{\sqrt{3}}$ osv.

SKOLEEFTERRETNINGER.

At de for Fædrelandet skjæbnesvangre Begivenheder ogsaa have havt deres Virkning paa Skolelivet, er en Selvfølge. Ikke blot at de sædvanlige Skoleforlystelser (Bal, Skovtour) iaar ere indstillede (Disciplene have viist den Takt ikke engang at anmode derom), men Fædrelandets Forsvar har ogsaa bortkaldt flere af Skolens Lærere, og da Skolen ønskede at sikkre dem deres Stilling, naar de vendte hjem fra Krigen, var det ikke saa ganske let strax at faae Nogen til midlertidig at overtage deres Gjerning, — og saaledes fremkom der i Førstningen uundgaaelig en og anden Uregelmæssighed. Saaledes maatte Halvaarsprøven, som ellers afholdes umiddelbart før Juleferien, denne Gang henlægges til Februar.

I Krigen befinde sig tre af Skolens Lærere, Hr. Zahrtmann som Menig ved 4de Infanteri-Regiment — en af de Faa af 2det Compagni, som efter en tapper Modstand mod Fjenden ved Arnkiølsøre paa en næsten vidunderlig Maade undgik Døden eller Fangenskabet —, Hr. Dahl som Lieutenant ved 2det Infanteri-Regiment og Hr. Krøger som Corporal ved 2det Dragon-Regiment.

I Hr. Zahrtmanns Fraværelse i Begyndelsen af Skoleaaret, da han, som ikke vaabenøvet Frilodsmand, indkaldtes til at gennemgaae Rekrutskolen i Kjøbenhavn, overtog Hr. Cand. phil. H. Ostermann hans Timer

i omtrent 6 Uger; men allerede i Begyndelsen af December kaldtes Hr. Zahrtmann med 4de Regiment til Sønderjylland; siden Midten af December ere hans Timer besørgede af Hr. Exam. polyt. C. K. Lund. Hr. Dahls Timer (i Musyklære og Sang) besørges af Hr. Musyklærer Dujardin. Derimod har det paa Grund af Forholdene været umuligt at faae Underviisningen i Gymnastik (derunder tillige Øvelse i Riffel-skydning) besørget; men Skolen har grundet Haab om i det nye Skolcaar at erhverve en Lærer i dette Fag.

Jeg har iaar den Glæde at kunne offentliggjøre, at det af mig til Communalbestyrelsen paany indgivne Andragende om Oprettelsen af Fripladser i alle væsentlige Punkter er blevet vedtaget. Det ligelydende tidligere Andragende findes aftrykt i Skolens Progr. for 1862. Det er blevet varmt anbefalet ved en af Comiteen for Realskolen afgiven Betænkning, i hvilken Comiteen erklærer sig „i det Hele enig i det gjorte Forslag“, medens den „med Hensyn til det foreslaaede Antal af Fripladser formener det rigtigst forelobig at indskrænke samme til 3, som bortgives af Communalbestyrelsen. og 2, hvis Bortgivelse overlades til Amtskoleraadet“, da det efter indvunden Erfaring „vil være let at udvide Antallet, medens den modsatte Fremgangsmaade, at indskrænke Antallet, udentvivl vilde være forbunden med større Vanskelighed“. Som Betingelser for at opnaae Friplads vare foreslaaede:

- 1) Ansøgeren maa være bosiddende i Slagelse og være trængende til en saadan Understøttelse.

- 2) Disciplen, som maa have søgt Skolen mindst eet Aar, i hvilken Tid der maa være erlagt Betaling for hans Skolegang, maa ved Flid og Opførsel, efter Vidnesbyrd af Skolens Bestyrer, have gjort sig værdig til denne Understøttelse.
- 3) Den, som nyder Friplads, har ordentligviis at gennemgaae Skolens øverste toaarige Klasse og at indstille sig til Real-Afgangsprøven ved Skolen.

Af det under Nr. 1 Anførte bortfalder den Betingelse, at Ansøgeren skal være bosiddende i Slagelse, for de Pladsers Vedkommende, som ville blive at bortgive af Amtskoleraadet.

Angaaende de under Nr. 2 og 3 foreslaaede Betingelser har den ærede Comitee afgivet følgende Erklæring, som det er mig kjært at turde lade aftrykke:

„Med Hensyn til de Yttringer, som ere faldne i Communalbestyrelsen ved Sagens foreløbige Behandling, skulle vi gjøre følgende Bemærkninger: Naar der har været udtalt Frygt for, at en Klasse (derved at alle eller flere af Fripladserne samledes i den), skulde kunne blive overfyldt med Disciple, og mulig nye Lærerkræfter og Localer skulde blive nødvendige, saa maae vi henvise til Skolens aarlige Programmer for de sidste 3 Aar, hvoraf det fremgaaer, at det høieste Antal af Disciple i nogen Klasse har været 18, saa at selv om alle 5 Fripladser faldt i den talrigst besatte Klasse, vilde denne dog ikke kunne siges at være overfyldt, da 5 af de 7 Klasseværelser ere indrettede til at rumme 24 Disciple, hvilket Antal i ingen Skole ansees for at være større, end at Læreren tilborligt

kan undervise dem; men det er en Selvfølge, at det maa paasees, at det aldrig vil være Tilfælde, at alle Fripladserne falde paa samme Klasse, i hvilken Henseende det maa paaligge Bestyreren, som har at gjøre Indstilling om Fripladsernes Besættelse, at tage de nødvendige Hensyn. Fremdeles kunne vi med Hensyn til den i Forslaget under Nr. 2 opstillede Betingelse ikke foreslaae nogen anden Tidsfrist end det der opførte „mindst eet Aar“; thi det maa under alle Omstændigheder beroe paa Bestyrerens Skjon, som alene kan afgive Borgen for Bedømmelsen af Disciplenes Evner, om han tør give Attest for vedkommende Discipels Evner efter eet Aars eller muligviis først efter længere Tids Prøve. — Hvad angaaer den i Forslaget under Nr. 3 opstillede Betingelse, at den, som nyder Friplads, ordentligviis har i sin Tid at indstille sig til Afgangsprøven, da maae vi med Bestemthed holde paa denne, fordi dette nødvendigviis maa være Hensigten med at give Adgang til Realskolen, hvis Maal netop er Afgangsprøven, og hvis hele Underviisning fra først af er rettet derpaa; en anden Hensigt hos Ansøgeren vilde kun kunne kaldes et Misbrug, og kan være til Skade for Disciplen, der i saa Fald langt hellere maatte søge Borger- eller Friskolen, hvis Underviisning er anlagt efter en anden Plan og kan afsluttes i en tidligere Alder. At der ikke lægges et utilbørligt Baand paa den Vedkommende ved at sætte denne Betingelse, synes at være klart, siden det jo netop er for at sætte ham i Stand til at opnaae den høiere Uddannelse, at der tilstaaes ham Friplads, hvad Ansøgeren jo ogsaa anerkjender ved at andrage derom.

I alt Fald bør det ikke være Communalbestyrelsens Sag at bidrage til, at Disciple i Utide med halv Underviisning forlade Skolen, til hvis Anbefaling de i saa Fald ingenlunde vilde tjene. Men der vil, som det allerede i Forslaget er antydnet ved Ordet „ordentligviis“, kunne være Undtagelser fra denne almindelige Regel; saaledes f. Ex. naar Omstændighederne gjøre det muligt for Disciplen at blive optaget i en lærd Skole, eller i andre Tilfælde, hvis Afgjørelse under alle Omstændigheder maa forbeholdes Communalbestyrelsen. Imidlertid kan Comiteen ikke undlade at gjøre opmærksom paa, at tilfældige Omstændigheder, f. Ex. Sygdom, som har angrebet Sjælsevnerne, kunne gjøre Disciplen uskikket, ligesom umoralsk Opførsel kan gjøre ham uværdig til at vedblive at nyde Fripladsen, og vi foreslaae derfor Tilføielse af den Bestemmelse:

En saadan Friplads kan efter Bestyrerens Indstilling ved Communalbestyrelsens Afgjørelse fortales, naar vedkommende Discipel senere befindes uskikket eller uværdig til at vedblive at nyde dette Gode.“

De saaledes vedtagne Bestemmelser ville ventelig træde i Kraft med det næste Skoleaars Begyndelse, og Andragender ville da være at indgive efter Bekjendtgjørelse fra Communalbestyrelsen.

8 3 3

Den samlede Skoletid, som det, ikke uden Modstand, lykkedes at indføre, har alt i lang Tid staaet sin Prøve, og finder nu almindelig Anerkjendelse; den har ikke blot gjort det muligt, at Udenbyesboende, selv i længere Afstand fra Slagelse, kunne benytte

Skolen uden at sætte deres Børn i Kost her i Byen, men Skolen glæder sig ogsaa ved bestandig større Tilgang fra Korsør: foruden 3 Disciple, som i længere Tid have været her i Skolen, er der til det nye Skolenaar foreløbig anmeldt 9 nye Disciple fra Korsør. De kjøre til Skolen med Jernbane-Morgentoget og hjem med Middagstoget for en Betaling, som, lagt til Skolepengene, er mindre end Skolebetalingen i de kjøbenhavnske Latin- og Realskoler.

Paa Grund af Krigsforholdene er iaar, efter Cultusministeriets Anordning, Afgangsprøven afholdt endeel tidligere end sædvanlig, nemlig den skriftlige Prøve d. 8de, 9de, 10de og 11te Juni, den mundtlige d. 22de og 23de Juni.

Skolens Læseplan og Underviisningens Gang gennem alle Fag og Klasser vil sees af følgende Udsigt over, hvad der er gennemgaaet i det forløbne Skoleaar.

Forberedelsesklassen.

Lavalderen for Udgangen af denne Klasse er 8 Aar. Børnene optages helst i Sexaarsalderen, ogsaa aldeles uden Forkundskaber.

Til dansk Læsning er benyttet Borgens og Rungs danske Læsebog 1ste Cursus, som af de Fremmeligere er læst heelt ud; Versene i Bogen ere lærte udenad, og adskillige Vers ere lærte ved at foresiges. I Slut-

ningen af Aaret Afskrift paa Tavle efter Bogen. De Yngre og senere Indkomne bruge en Abcbog. Ved Fortælling og Gjenfortælling, Forklaringer og Samtaler stræber man at vække Børnenes Sands og udvide deres Forestillinger i Retning af de forskjellige Fag (Naturhistorie, Jordbeskrivelse o. s. v.), som efterhaanden skulle optages i Underviisningen. I Skrivning læres foreløbig kun eet Alphabet (det engelske); Disciplene maae, for at opflyttes, være komne saa vidt, at de kunne skrive læselig Sammenskrift. I Regning have de Flinkere, i Hoved og paa Tavle, gennemgaaet de fire Regningsarter med ubenævnte Tal; de tilsvarende Tabeller ere lærte i smaa Lectier. I Sang er lært Text og Melodi til en Deel lette Børnesange. To Timer ugentlig Legemsøvelser (bortfaldne i det sidste Halvaar, paa Grund af Lærerens Fraværelse i Felten).

1ste Klasse.

Lavalder for Udgangen 9 Aar. I denne Klasse begyndes Bibelhistorie, Tydsk, Geographi, Naturhistorie og Tegning. I Begyndelsen gaaes der meget langsomt frem. I Tydsk, som ogsaa i Modersmaalet, befæstes reen Udtale ved Chørlæsning, naar Lectien gives for. Det overholdes ved Fagene til Udenadlæren, at Læreren fortæller næste Dags Lectie, uafhængig af Lærebogens Ord og med saadanne Tilføielser, som tjene til at gjøre Indholdet ret anskueligt. Naturhistorie læres uden Bog, saaledes at Læreren til Foreviisningen af naturhistoriske Billeder af Pattedyr og Fugle knytter Forklaringer og Fortællinger, som næste Gang gjengives af Disciplene.

I Bibelhistorie er læst efter Balslev det Gamle Testamente indtil det babyloniske Fangenskab; desuden ere 10 Psalmer lærte udenad. I Dansk er gennemlæst Borgens og Rungs Læsebog 2det. Cursus; i Forbindeise hermed Staveøvelser, hvortil et Stykke af Dagens Lectie er foresat; 19 Digte ere lærte udenad efter Krossings poetiske Læsebog 1ste Deel, samt fire større Digte af sagnhistorisk Indhold efter Borgens og Rungs Lsb.; naar Tiden har tilladt det, er i Slutningen af Timen den til Stil (Afskrift af udenadlærte Vers) eller Stavning foresatte Lectie skreven af Disciplene paa Klasse-tavlen, fornemlig for at fremme Sammenskriften. I Tydsk er læst af Rungs Elementarbog de 10 første Stykker og 12 af Smaafortællingerne; Versene 2, 9, 12, 14, 15, 17, 18, 19 ere lærte udenad; under Læsningen af de første Stykker ere Hjelpeverberne og de regelmæssige Verbalformer indøvede. I Geographi er efter „Geogr. for smaa Born“ Danmark omhyggelig gennemgaaet; desuden er der givet en Oversigt over Europa og over Jorden efter Globus. I Naturhistorie efter mundtlig Gjennemgang og Foreviisning af store Billeder; Pattedyr og de almindeligste Fugle. I Regning de fire Regningsarter med ubenævnte og benævnte Tal; Hovedregning og Tabellæsning. Sang i Forening med Forberedelsesklassen (s. o.). Skrivning endnu for Størstedelen efter Lærerens Forskrift i Skrivebøgerne. Tegning efter Helstedes Tegnebog 1ste Hefte.

2den Klasse B.

Lavalder for Udgangen 10 Aar. Af nye Fag optages her: Historie, Engelsk og Musikkære;

Underviisningen i Religion udvides ved Optagelse af Katechismus; Naturhistorie læses efter Bog. Hvad der ved forrige Klasse er bemærket om Lectiernes Gjennemgang med Chørlæsning og Fortælling, finder ogsaa Sted her og i den følgende Klasse. Foruden Øvelserne i Skrivning paa Skolen fordres her og i de to følgende Klasser eengang om Ugen nogle Sider Hjemmeskrivning.

I Religion er læst efter Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus de ti Bud; af Balslevs Bibelhistorie fra det babyloniske Fangenskab til Jesu Undergjerninger; nogle Psalmer. I Dansk er gjennemlæst omtrent Halvdelen af Borgens og Rungs Læsebog 3die Cursus; Vers efter Krossings poetiske Læsebog 1ste Deel (17 Digte); 2 Gange ugentlig Dictat (af noget forhen Læst), som gjennemsees paa Skolen, saaledes at Læreren sætter Mærke ved Feilene, som Disciplene selv maae rette hjemme; undertiden Staveøvelser. I Tydsk de prosaiske Stykker af Rungs Elementarbog, nogle af Versene ere lærte udenad; efter Simonsens Formlære er læst Artiklen, Adjectiverne, Pronominerne og den regelmæssige Conjugation. I Engelsk er gjennemgaaet Listovs Elementarbog Stykke 1—15; de danske Stykker ere baade mundtlig og skriftlig oversatte paa Engelsk, hvorved Hjælpeverberne, den regelmæssige Conjugation og Pronominerne ere nøiagtig gjennemgaaede. I Historie efter Kofods Historiens vigt. Begivenh. den gamle Historie indtil Philip af Macedonien. I Geographi efter Geogr. f. sm. B. Europa. I Naturhistorie efter Lützens mindre Læreb. Pattedyr og Fugle; Skolens Naturaliesamling og

Afbildninger benyttes flittigt her som ved den hele naturhistoriske Underviisning. I Regning Reguladetri i lette Exempler; Hovedregning og Tabellæsning. I Musiklære det Væsentligste af Bulls kortf. Musiklære; endeel Sange, fordeltmeste efter Bulls Sangbog. Tegning efter trykte Fortegninger eller efter Lærerens Fortegninger paa den store Tavle.

2den Klasse A.

Lavalder ved Udgangen 11 Aar. Her optages af Nyt Fransk; de øvrige Fag fortsættes og udvides.

I Religion af Forklaringen t. Katech. fra Læren om Synden til den tredie Troesartikel; af Balslevs Bibelhistorie det Nye Testamente og det kirkehistoriske Anhang; nogle Psalmer. I Dansk Borgens og Rungs Læsebog 3die Cursus (uden Forberedelse i Hjemmet); Vers efter Krossings poet. Læseb. 2den Deel (8 Digte); det Væsentligste af Sproglæren efter Krossings Schema; Dictat 2 Gange ugentlig, rettes som i 2den Klasse B. I Tydsk af Rungs Læseb. for de lavere Kl. S. 1—43; Rungs Det tydske Sprogs Boiningsformer; Stavning; hver Uge en Dictat (af noget forhen Læst). I Engelsk Listovs Elementarbog St. 16—31; Fleertalsdannelsen, Comparationen, Pronominerne og de defective Verber ere mundtlig og skriftlig indovede. I Fransk Fistaines Elementarbog: Øvelsesstykkerne og Anecdoterne; Lectien gjenemgaaes paa Skolen med Chorlæsning, dicteres i næste Skoletime og læres udenad; det fordres strængt, at Disciplene kjende Betydningen af de enkelte Ord; Hjelpeverberne, den regelmæssige Conjugation, Pronominerne og Talordene ere gjenemgaaede mundtlig

ved Siden af Læsningen: I Historie efter Kofods Historiens vigt. Begivenheder Roms Historie og Middelalderen indtil Carl den Store. I Geographi efter Geogr. f. sm. B. Asien, Africa, America og Australien. I Naturhistorie efter Lützens mindre Lærebog Krybdyr, Padder, Fiske, Insecter, Edderkopper og Tusindbeen. I Regning Reguladetri. I Musyklære en noget udvidet Gjentagelse af Bulls Musyklære; Sang i Forening med 2den Klasse B. Tegning Fortsættelse fra forrige Klasse.

3die Klasse B.

Lavalder ved Udgangen 12 Aar. Her begynder Underviisningen i Mathematik med Arithmetiken, hvorved der væsentlig lægges Vind paa Færdighed i Anvendelse af de to eller tre første Regningsarter med Bogstavstørrelser; der benyttes et kort Dictat, skikket til nøiagtig (ordret) Gjengivelse og til at vænne Discipulene til Stringents i Udtrykket. Gjennem Underviisning i Tegning forberedes Geometrien ved den her begyndende Geometrisk Tegning. I Naturhistorie begyndes Plantelæren, hvoraf den almindelige Terminologi indøves.

I Religion er læst af Balslevs Forklaring fra den tredie Troesartikel til Daabens Sacramente; efter Müllers Bibelen i Udtog det Nye Testamente til „Jesus i Galilæa“; nogle Psalmever. I Dansk Vers efter Krossings poetiske Læsebog 2den Deel; Nordens Mythologi mundtlig gennemgaaet til Gjenfortælling og belyst ved Oplæsning af enkelte Partier af Oehlenschlägers „Nordens Guder“; Stil 2 Gange om Ugen, be-

staaende i Gjengivelse af noget Forelæst, selvvalgte Fortællinger med opgivet Emne, lettere Beskrivelser, afvejlende med Dictat; Ingemanns „Valdemar den Store og hans Mænd“, Oehlenschlägers „Dronning Margareta“ m. fl. ere benyttede til Oplæsning. I Tydsk af Rungs Læsebog for de lavere Kl. S. 117—182; Boiningsformerne heelt gjennemgaaede; een Stil ugentlig efter Jürs og Rungs Materialier, undertiden Dictat. I Engelsk Listovs Læsebog 1ste Afdeling; Grammatik efter Rosing; Stil efter Listovs Stiløvelser. I Fransk Fistaines Elementarbog fra S. 160 ud; efter Kroyers Grammatik Pronominerne og de uregelmæssige Verber. I Historie efter Kofods Hist. vigt. Begivenh. fra Carl den Store indtil Christian den Fjerde, desuden efter Barfods mindre Lærebog Danmarks Historie fra Gorm den Gamle til Nutiden. I Geographi efter Rimestads mindre Geogr. fra Vesteuropa til Asien. I Naturhistorie Leddyr og Bloddyr efter Lützens mindre Lærebog samt Indledningen til Botaniken og de Stilkblomstrede efter Petits Lærebog. I Arithmetik efter Dictat, i Forbindelse med stadig Indøvelse paa Skolen, Addition og Subtraction. I Regning Broksregning. Sang tistemig, efter Andersens og Lindorffs Sangbøger. Tegning, ogsaa geometrisk.

3die Klasse A.

Lavalder ved Udgangen 13 Aar. Af Nyt optages her Geometri. Danmarks Historie læses efter en udførligere Lærebog. Musikkære afsluttes med tistemig Sang (i Forbindelse med 3die Klasse B).

I Religion af Balslevs Forklaring forfra til Sa-

cramenterne; efter Bibelen i "Udtog fra „Løvsalernes Fest i Jerusalem“ til Jesu Opstandelse og Himmelfart; nogle Psalmever. I Dansk: Endeel af den græske Mythologi er fortalt og gjenfortalt; Oehlenschlägers „Hakon Jarl“, „Axel og Valborg“ m. fl. ere benyttede til Oplæsning; Stileopgaverne af lidt vanskeligere Natur end i 3die Kl. B.; i Slutningen af Aaret er der forelæst og derefter skriftlig gengivet Afhandlinger over Æmner, hvis Behandling kræver en modnere Tænkning. I Tydsk af Hjorts Læsebog prosaiske Deel Side 159—235; Formlæren repeteret efter Rung, det Væsentligste af Simonsens Syntax; Stil eengang ugentlig; Aflog til Dictat. I Engelsk af Repps English stories Side 89—142; Grammatik efter Rosings engelske Grammatik; en Stil ugentlig. I Fransk Fistains Lectures variées S. 77—93, S. 87—209 og S. 226—241; Formlæren efter Krøyers fr. Gram. I Historie efter Hist. rigts-Begivenh. af den gamle Historie indtil den 1ste puniske Krig, af den nyere Hist. fra Frederik den 2den af Preussen til den franske Revolution; efter Barfods mindre Lærebog Danmarks Historie fra Ansgar til Christian den Tredie. I Geographi efter Rimestads mindre Geogr. de fire fremmede Verdensdele. I Naturhistorie Pattedyr og Fugle efter Lützens mindre Lærebog og de to første Klasser af Femtalsplanterne efter Petits Lærebog. I Arithmetik efter Dictat de fire Regningsarter, gennemgaaet ved Overhøring og Øvelse paa Tavlerne. I Geometri efter Mundt de 2 første Capitler; der lægges Vægt paa ordret Gjengivelse af Definition og Sætningens Overskrift; først lidt efter lidt stiger Fordringen til Correcthed i Beviset. I Regning Brøks-

og Rentenregning. Sang i Forening med 3die Kl. B. (s. o.) Tegning, meest geometrisk.

4de Klasse.

Denne Klasse er toaarig og afsluttes med Real-Afgangsprøven („den strængere Grad“). Lavalderen ved Udgangen er saaledes 15 Aar. Som nyt Fag optages her Naturlære, hvorunder der tillige gives en Udsigt over de chemiske Grundstoffer med tilhørende Forsøg, og Svensk, i det Omfang, som er foreslaaet af Prof. M. Hammerich i de af ham udgivne „Svenske Læsestykker.“ I Tydsk og Engelsk er maanedlig læst Endeel udenom, efter frit Valg, som cursorisk Læsning, for at fremme Sprogfærdigheden.

I Dansk Afhandlinger over kulturhistoriske, naturhistoriske, geographiske og lignende Æmner, som staae i nærmere eller fjernere Sammenhæng med Skolefagene; litterær-historiske Meddelelser ved mundtlig Gjennemgang i Forbindelse med Oplæsning af danske Værker, fra Kjæmpevisen til efter Holbergs Tidsalder; Endeel af det Oplæste er lært udenad. I Tydsk Schillers Wilhelm Tell og af Hjorts st. t. Læsebog circa 50 Sider; det vigtigste af Syntaxen efter Simon-sens Gram.; Stile med tilhørende Omstile, snart i Hjemmet, snart paa Skolen; Udenomslæsning (s. o.). I Engelsk de Ældre: Marryats Children of the New Forest samt Repps Læsebog f. S. 117 ud; de Yngre: Children of the New Forest til S. 210; begge Afdelinger: Rosings Gram., og Stile, deels i Hjemmet deels paa Skolen, efter Fistaines udvalgte Stykker; Cursorisk Læsning, efter frit Valg. I Fransk Fistaines Lectures

variées S. 58—99, S. 187—210, S. 365—380; de Ældre have tillige repeteret det i forrige Skoleaar Læste; i Grammatik have de Ældre gennemgaaet Borrings Gram., med Forbigaaelse af enkelte Stykker af Syntaxen, de Yngre Formlæren efter Krøyers Gram. I Historie Hist. vigt. Begivenh. heelt igjennem; Danmarks Historie efter Allens Lærebog. I Geographi Rimestads mindre Geographi. I Naturhistorie Dyreriget repeteret efter Lützens mindre Lærebog; Plante læren heelt gennemgaaet efter Petits Botanik; Plante læren gennemgaaes i Sommermaanederne, da der haves levende Planter; oftere botaniske Excursioner. Natur lære, efter Holten og med Forsøgene som Grundlag; Johnstrups De chemiske Grundstoffer. I Arithmetik de Ældre: Steens Elementær Algebra heelt gennem gaaet og indøvet ved skriftlige Opgaver, baade i Hjem met og paa Skolen; nogle Afsnit efter Dictat (saaledes det i forrige og i nærværende Indbydelsesskrift Aftrykte); de Yngre: indtil Logarithmer. I Geometri de Ældre: Mundts Lærebog i den plane Geometri, med mange og væsentlige Tilføielser og Forandringer i Formen efter Dictat; de Yngre: Mundts Geometri indtil Cirkelns Beregning. I Regning allehaande praktiske Regne Opgaver, for at udvikle Tænksomheden og Opfindelses Evnen; hver Maaned Hjemmeregning. Tegning deels Frihaands, deels geometrisk (Projectionstegning).

STATISTISKE MEDDELELSER.

Til den ifjor afholdte Real-Afgangsprøve her i Skolen var af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet Professor Mundt beskikket som Examenscommissair. Den skriftlige Prøve fandt Sted den 23de, 25de, 26de og 27de Juni, Form. og Efterm. (9—1 og 4—8); den mundtlige Prøve afholdtes den 10de og 11te Juli i Tydsk (overhørende Lærer: Bestyreren; Meddommere: efter Indbydelse Provst Zahle, af Skolens Lærere Cand. theol. Garben), Engelsk (Cand. phil. H. Rosendahl; Pastor Richter og Cand. theol. Garben), Fransk (Cand. phil. Rosendahl; Provst Zahle og Bestyreren), Historie (Cand. theol. E. Lassen; Pastor Branner og Cand. theol. Garben), Geographi (Cand. theol. H. Garben; Pastor Branner og Cand. theol. Lassen); Naturhistorie (Cand. H. Zahrtmann; Hospitalslæge Prahll og Cand. phil. Rosendahl), Naturlære (Cand. phil. R. Beck; Professor Mundt og Bestyreren), Arithmetik og Geometri (Bestyreren; Prof. Mundt og Cand. phil. Beck). Udarbejdelserne i Modersmaalet bedømtes af Bestyreren, som Faglærer, Pastor Branner (indbudt) og Cand. theol. Lassen som Meddommere; Frihaandstegning og Skrivning af Tegnelærer Just Hansen, Kjøbmand, Borgerrepræsentant W. Lauritzen (indbudt) og Bestyreren.

Til denne Prøve indstillede sig:

H. Vilhelm Becker, en Stedson af Hr. Slagtermester Carstensen i Nestved; indkom i Skolen i August 1860.

Carl Budtz, en Son af Hr. Pastor Budtz i Havrebjerg pr. Slagelse; indkom i April 1859.

H. J. Emil Daugaard, en Son af Hr. Kjøbmand Daugaard i Slagelse; indkom i Septbr. 1855.

Ludvig F. E. Hintz, en Son af afd. Proprietair Hintz i Slagelse; indkom i Septbr. 1856.

J. P. Christian V. Jensen, en Son af Hr. Kjøbmand Alb. Jensen i Slagelse; indkom i April 1854.

L. Edgar Lund, en Søn af Hr. Malermester N. P. Lund i Slagelse; indkom i April 1855.

P. L. Valdemar Scheuermann, en Son af Hr. Inspecteur Scheuermann i Slagelse; indkom i Sept. 1860.

Theodor A. Thomsen, en Søn af Hr. Proprietair F. C. Thomsen i Slagelse; indkom i Decbr. 1854.

De „bestode“ Alle Proven. De enkelte Characterer vare:

	Moder- maalet.	Tydk.	Engelsk.	Fransk.	Historie.	Geographi.	Naturhi- storie.	Naturfær.	Arithmetik.	Geometri.	Tegning og Skrivning.	Points.
Becker	gg	gg	gg	gg	gg	gg	mg	mg	gg	mg	mg	63
Budtz	gg	mg	gg	mg	mg	mg	ug	ug	mg	ug	ug	77
Daugaard	tg	gg	gg	gg	mg	gg	ug	mg	mg	mg	ug	68
Hintz	mg	mg	mg	mg	mg	ug	ug	gg	mg	gg	mg	75
Jensen	gg	tg	mg	gg	gg	ug	gg	gg	ug	mg	mg	63
Lund	mg	gg	gg	mg	ug	mg	mg	gg	mg	gg	mg	70
Scheuermann	tg	mg	gg	mg	mg	ug	mg	mg	mg	mg	ug	71
Thomsen	gg	mg	mg	mg	mg	mg	mg	gg	mg	gg	mg	71

Herefter afgik disse otte Disciple fra Skolen med Afgangsbeviis.

Opgaverne til den skriftlige Prøve vare:

I Modersmaalet:

a) Gjengivelse af et bekendt Stof.

At fortælle Carl den Stores Historie

b) Fri Opgave.

At forklare Ordsprogene: „Det er ikke Alt Guld, som glimrer“ og: „Man skal ikke skue Hunden paa Haarene“ og vise, hvorvidt de indeholde en fælles Tanke og hvorvidt en forskellig.

I Tydsk:

Den store Kunstner Leonardo da Vinci blev født i Midten af det femtende Aarhundrede i Toscana og døde i Frankrig i det nittende Aar af det følgende Aarhundrede. Udmærket ved alle Aandens og Legemets Gaver var han eet af de fleersidigste¹ Mennesker, som Jorden nogensinde har baaret, og fuld af utrættelig² Iver efter at udvide sine Studier for at udstrække³ Kredsen af sin Dannelse. Han var smuk, velskabt, kraftig, og Mester i de ridderlige Kunster Ridning, Dands og Fægten. Han var ikke blot Maler, men desuden endnu Architect, Billedhugger, Musiker og Digter. Med den største Iver drev⁴ han alle videnskabelige Studier, der ere nødvendige til Begrundelse⁵ af de forskjellige Kunster, og han har selv efterladt flere Skrifter. Endelig maae endnu hans talrige Opfindelser i Krigsbygningskunsten⁶ og hans Virksomhed⁷ i dette Fag erindres.

¹ yldseitig. ² unermüthch. ³ ausdehnen. ⁴ drive Studier, den Studien oblegen. ⁵ Begründung. ⁶ Kriegsbaukunst. ⁷ Thätigkeit.

I Engelsk:

Blandt de fattige Familier i Omegnen var der een, som jeg især holdt af at besøge. Den lille Hyttes reenlige Ydre kunde ikke undlade at tiltrække sig Ens Opmærksomhed, der blev endnu mere forøget ved Eiermandens slaende Udseende¹. Hans bydende Holdning², hans kjække Aasyn³ viste tydeligt, at han, ligesom mange af hans Naboer, var en Smugler. Han var opdraget til at dyrke⁴ Jorden, men hans Ønsker vare afgjort⁵ for et sofarende Liv. Netop da han havde naaet sit 20de Aar, døde hans Fader og efterlod ham som Arving⁶ til den lille Elendom. Han fulgte⁷ snart sin naturlige Tilbøielig-

hed og blev Sømand, men mistede sit Skib i en Storm. Uden nogen Udsigt⁸ til at ernære sin Familie, blev han tilsidst optagen i en Smugler-Bande⁹. Han kæmpede adskillige Gange imod de Skibe, som udsendtes af Regjeringen for at ødelægge Banden, og faldt tilsidst i en saadan Kamp, efterladende en talrig Familie, aldeles blottet for Livets første Fornødenheder.

¹ appearance. ² carriage. ³ countenance. ⁴ till. ⁵ decidedly. ⁶ inheritor.
⁷ yield to. ⁸ chance. ⁹ (Bande) gang.

I Arithmetik:

Af Ligningen:

$$\sqrt{x-a} + \sqrt{x-b} = c$$

søges x.

Exempler: 1) a = 1, b = 6, c = 5.

2) a = 7, b = 4, c = 1.

De fundne Værdier af x prøves ved at indsætte dem i den givne Ligning.

I Regning:

Hvormeget bør betales i danske Penge for 382 Lod Sølv, naar 5539 hollandske As koste 22 Gylden 4 Cents? 1 Pund dansk Sølvvægt à 32 Lod er 467,71 franske Gram. Et hollandsk Troypund er 492,17 franske Gram og deles i 10240 As. En hollandsk Gylden er 73½ Skilling dansk og deles i 100 Cents.

I Geometri:

Af et Rectangel er givet Omkredsen = p og Arealet = A. Hvilke ere Siderne?

Hvilket Rectangel med samme Omkreds p har det størst mulige Areal?

I Geometrisk Tegning:

En retstaaende Kegel hviler med sin Grundflade paa Horizontalplanet og gennemskjæres med et Plan, som er parallelt med Verticalplanet uden at falde sammen med Axen. Der forlanges den verticale Projection af den krumme Linie, som Skjæringen frembringer.

Antallet af Skolens Disciple er (i Juni) 93; i Aarets Løb ere indkomne 26, udgaaede 18, foruden de 8, som bestode Afgangsproven.

De ere fordeelte i følgende 7 Klasser:

	4de Klasse med 16 Disciple.
	3die — A — 11 —
	— — B — 15 —
	2den — A — 13 —
	— — B — 13 —
	1ste — — 13 —
	Forberedelseskl. 12 —

Af disse ere 35 Udenbyes.

Efterstaaende Liste over Lærefagenes Fordeling viser, i hvilke Fag og i hvormange Timer Underviisningen i 2den Klasse samt i 1ste og Forberedelsesklassen er under Eet for den samlede Klasse, idet disse Timers Antal er stillet i Midten paa den finere Streg; tilhøire og tilvenstre er angivet de for hver Klasse særskilte Timers Antal.

LÆREFAGENES NUVÆRENDE FORDELING.

	4de Kl.	3die Kl.	3die Kl.	2den Klasse		1ste Kl.	Forb.
		A	B	A	B		Kl.
Religion og Bibelh.		2	2	2		2	
Modersmaalet . . .	3	3	3	2	3	2	5
Tydske	4	4	4	3	3	2	
Engelsk	3	3	3	3	3		
Fransk	3	4	4	3			
Historie	3	2	2	2			
Geographi	3	2	2	2	2	2	
Naturhistorie . . .	3	2	2	2		2	
Naturlære	4						
Mathematik	5	4	3				
Regning	1	3	4	1	2	1	4
Skrivning	1	2	2	2	1		5
Tegning	2	2	2	2	2	2	
Musiklære og Sang		1	1	1	1		2
Gymnastik	(1)	(2)	(2)	(2)			(2)
	36	36	36	33	32	30	24

*) Samlede i nogle Timer.

Mellem Lærerne er Underviisningen saaledes fordeelt:

Skolens Bestyrer underviser i Modersmaalet i 4de Kl., Mathematik i 4de Kl., 3die Kl. A og B, Tydsk Oversættelse i 4de Kl., Skrivning i 4de Kl.; 22 Timer ugentlig.

Hr. Cand. phil. R. Beck i Naturlære i 4de Kl., Regning i 4de samt 3die Kl. A og B; 12 Timer ugentlig.

Hr. Cand. phil. H. Rosendahl i Engelsk og Fransk gennem alle Klasser, Tydsk i 1ste Kl.; 31 Timer ugentlig.

Hr. Cand. theol. E. Lassen i Modersmaalet i 3die Kl. A og B samt 1ste Kl. og Forberedelsesklassen, Religion i 3die Kl. A og B, 2den Kl. A og B, Historie i 4de Kl. og 3die Kl. A, Skrivning i 2den Kl. A og B, 1ste Kl. og Forberedelsesklassen; 36 Timer ugentlig.

Hr. Cand. theol. H. Garben i Modersmaalet i 2den Kl. A og B, Religion i 4de og 1ste Kl., Geographi i 4de Kl., 3die Kl. A og B, Tydsk i 3die Kl. A og B samt 2den Kl. A og B (tillige Tydsk Stil med 4de Kl.), Skrivning i 3die Kl. A og B; 36 Timer ugentlig. Deeltager tillige i det daglige Tilsyn.

Hr. Exam. polyt. C. K. Lund (som Vicarius for Hr. Zahrtmann) i Naturhistorie gennem alle Klasser, Geographi i 2den Kl. A og B samt 1ste Kl., Historie i 3die Kl. B samt 2den Kl. A og B, Regning i 2den Kl. A og B samt i 1ste Kl. og Forberedelsesklassen; 32 Timer ugentlig.

- Hr. Maler J. Hansen i Tegning gennem alle Klasser;
12 Timer ugentlig.
- Hr. Musiklærer Dujardin (som Vicarius for Hr. Dahl)
i Musiklære og Sang i alle Klasser, undt. 4de;
6 Timer ugentlig.
- Hr. Corporal C. H. Kroger i Gymnastik gennem hele
Skolen; 7 Timer ugentlig (i det sidste Halvaar
fraværende i Felten).

NÆSTE AAR BRUGES FØLGENDE LÆREBØGER.

Forberedelsesklassen.

Borgens og Rungs danske Læsebog 1ste Cursus,
for Begyndere. For de første Begyndere: Chr. Win-
thers Abcbog. En Regnetabel. En Characterbog.

Iste Klasse.

Borgens og Rungs danske Læsebog, 2det Cursus.
Krossings poetiske Læsebog, 1ste Deel. Rungs tyske
Elementarbog. Balslevs Bibelhistorie. Hammerich:
100 Psalmer. Geographi for smaa Børn. Et Atlas
(helst Rimestads). Helsteds Tegnebog, 1ste Hefte. En
Regnetabel. En Characterbog.

2den Klasse B.

Borgens og Rungs danske Læsebog, 3die Cursus.
Krossings poetiske Læsebog, 1ste Deel. Rungs tyske
Elementarbog. Simonsens tyske Formlære. Listovs
engelske Elementarbog. Balslevs Bibelhistorie. Bals-

levs Forklaring til Luthers Katechismus. Hammerich: 100 Psalmer. Geographi for smaa Børn. Et Atlas. Kofods Historiens vigtigste Begivenheder (sidste Udg.). Bergs Atlas over den gamle Verden. Lützens Begyndelsesgrunde i Dyreriget. C. Bulls kortf. Musiklære. Fr. Jørgensens Forskrifter (til Hjemmeskrivning). En Regnetabel. En Characterbog.

2den Klasse A.

Borgens og Rungs danske Læsebog, 3die Coursus. Krossings poetiske Læsebog, 2den Deel. Krossings Schema til dansk Sproglære. Rungs tyske Læsebog for de lavere Klasser. Simonsens tyske Formlære. Listovs engl. Elementarbog. Rosings engelske Grammatik. Fistaines franske Elementarbog. Balslevs Bibelhistorie. Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus. Hammerich: 100 Psalmer. Kofods Historiens vigtigste Begivenheder (sidste Udg.). Bergs Atlas over den gl. Verden. Geographi for smaa Børn. Et Atlas. Lützens Begyndelsesgrunde i Dyreriget. C. Bulls kortf. Musiklære. Fr. Jørgensens Forskrifter (til Hjemmeskrivning). En Regnetabel. En Characterbog.

3die Klasse B.

Krossings poetiske Læsebog, 2den Deel. Rungs tyske Læsebog for de lavere Klasser. Simonsens tyske Formlære. Materialier af Jürs og Rung. En tysk Ordbog. Listovs engelske Læsebog, 1ste Afdeling (1860). Sammes engl. Elementarbog. Rosings engelske Grammatik. Rosings engelske Ordbog. Listovs engelske Stiløvelser, 1ste Afdeling. Fistaines franske

Elementarbog. Krøyers franske Grammatik. S. Müller: Bibelen i Udtog. Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus. Hammerich: 100 Psalmer. Det Nye Testament. Kofods Historiens vigtigste Begivenheder. Barfods mindre Lærebog i Danmarks Historie (1861). Bergs Atlas over den gamle Verden. Rimestads mindre Geographi. Et Atlas. Lützens Begyndelsesgrunde i Dyreriget. Petits Lærebog i Botanik. Lindorffs Skole-Sangbog, 1ste Hefte. Fr. Jørgensens Forskrifter (til Hjemmeskrivning). En Characterbog.

3die Klasse A.

Krossings poetiske Læsebog, 2den Deel. Hjorts tyske Læsebog, pros. Deel. Simonsens tyske Formlære og Syntax (2den Udgave). Materialier af Jürs og Rung. En tydsk Ordbog. Repps English stories. Listovs engl. Elementarbog. Rosings engelske Grammatik. Fistaines Udvalgte Stykker til Oversættelse fra Dansk. Rosings engelske Ordbog. Fistaines franske Læsebog. Krøyers franske Grammatik. Borring og Gregersens franske Ordbog. S. Müller: Bibelen i Udtog. Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus. Hammerich: 100 Psalmer. Det Nye Testament. Kofods Historiens vigtigste Begivenheder. Atlas over den gamle Verden. Barfods mindre Lærebog i Danmarks Historie (1861). Rimestads mindre Geographi. Et Atlas. Lützens Begyndelsesgrunde i Dyreriget. Petits Lærebog i Botanik. Mundts Geometri (5te Udg.). Steens Elementær Algebra. Lindorffs Skole-Sangbog, 1ste Hefte. En Characterbog.

4de Klasse.

Flors danske Sproglære. Hammerichs Svenske Læsestykker (2den Udgave). Goethes Götz v. Berlichingen. Hjorts tyske Læsebog, pros. Deel. Simonsens tyske Formlære og Syntax. Lorenzens tyske Stiløvelser. En tysk Ordbog. Marryat The children of the New Forest. Repps English stories. Rosings engelske Grammatik. Fistaines Udvalgte Stykker til Oversættelse fra Dansk. Rosings engelske Ordbog. Fistaines franske Læsebog. Krøyers franske Grammatik. Borring og Gregersens franske Ordbog. S. Müller: Bibelen i Udtog. Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus. Det Nye Testament. Kofods Historiens vigtigste Begivenheder. Atlas over den gamle Verden. De Ældre: Allens Danmarkshistorie, de Yngre: Barfods mindre Danmarkshist. Rimestads mindre Geographi. Et Atlas. Lützens Begyndelsesgrunde i Dyreriget. Petits Lærebog i Botanik. Mundts Geometri (5te Udgave). Steens Elementær Algebra. La Landes Logarithmisch-trigonometrische Tafeln, herausg. v. Köhler Holten: Læren om Naturens almindelige Love. Johnstrup: De chemiske Grundstoffer. En Characterbog.

DEN SKRIFTLIGE AFGANGSPROVE.

Onsdag den 8de Juni 9—1 Udarbeidelse i Modersmaalet (fri Opgave); 4—8 Regning. Torsdag den 9de Juni 9—1 Geometri; 4—8 Tydsk Stiiil. Fredag den 10de Juni 9—1 Udarbeidelse i Modersmaalet (bunden Opgave); 4—8 Arithmetik. Løvedag den 11te Juni 9—1 Geometrisk Tegning; 4—8 Engelsk Stiiil.

DEN MUNDTLIGE AFGANGSPROVE.

Onsdag den 22de Juni Kl. 11 Tydsk; Kl. 4 Mathematik; Kl. 7 Naturlære. Torsdag den 23de Juni Kl. 10 Fransk og Engelsk; Kl. 4 Historie og Geographi samt Naturhistorie.

DEN SKRIFTLIGE AARSPROVE.

- 4de Kl. Torsdag den 14de Juli 7—10 Dansk Stiiil I; 10½—1 Arithmetik; 3—5 Engelsk Stiiil; 5½—7½ Regning. Fredag den 15de Juli 7—10 Dansk Stiiil II; 10½—1 Geometri; 3—5 Tydsk Stiiil; 5½—7½ Geometrisk Tegning.
- 3die Kl. A. Torsdag den 14de Juli 7—10 Dansk Stiiil; 10½—1 Geometrisk Tegning; 5—7 Regning. Fredag den 15de Juli 7½—9½ Tydsk Stiiil; 10—12 Engelsk Stiiil; 5—7 Arithmetik.
- 3die Kl. B. Torsdag den 14de Juli 7½—10 Dansk Stiiil; 10½—12½ Tydsk Stiiil; 5—7 Arithmetik. Fredag den 15de Juli 7½—9½ Engelsk Stiiil; 10—12½ Geometrisk Tegning; 5—7 Regning.
- 2den Kl. A. Fredag den 15de Juli 8—9 Retskrivning; 9—10 Tydsk Dictat; 10½—12 Regning; 12—1 Engelsk Dictat.
- 2den Kl. B. Fredag den 15de Juli 8½—10 Regning; 10—11 Retskrivning.
- 1ste Kl. Fredag den 15de Juli 11—12 Retskrivning; 12—1½ Regning.

Prøveskrivning og Frihaandstegning er udført i Aarets sidste Skrive- og Tegnesimer.

DEN MUNDTLIGE AARSPRØVE.

4de KLASSE.

I Værelset Nr. 3.

Mandag den 18de Juli 8—10 Tydsk; 10—12 Arithmetik; 4—6 Geometri.

Tirsdag den 19de Juli 8—10 Geographi; 4—6 Fransk.

Onsdag den 20de Juli 8—10 Naturhistorie; 4—6 Historie.

Torsdag den 21de Juli 8—10 Naturlære; 4—6 Engelsk.

3die KLASSE A.

I Værelset Nr. 8.

Mandag den 18de Juli 8—10 Geographi; 4—6 Fransk.

Tirsdag den 19de Juli 8—10 Religion; 4—6 Naturhistorie.

Onsdag den 20de Juli 8—10 Historie; 12—2 Geometri.

Torsdag den 21de Juli 8—10 Tydsk; 12—2 Engelsk.

3die KLASSE B.

I Værelset Nr. 4.

Mandag den 18de Juli 8—10 Historie; 4—6 Tydsk.

Tirsdag den 19de Juli 8—10 Naturhistorie; 4—6 Geographi.

Onsdag den 20de Juli 8—10 Fransk; 4—6 Engelsk.

Torsdag den 21de Juli 12—2 Religion.

2den KLASSE A.

I Værelset Nr. 4.

Mandag den 18de Juli 10—12 Dansk; 12—2 Fransk.

Tirsdag den 19de Juli 10—12 Historie; 12—2 Tydsk.

Onsdag den 20de Juli 10—12 Engelsk; 12—2 Geographi.

Torsdag den 21de Juli 8—10 Naturhistorie; 10—12 Religion.

2den KLASSE B.

I Værelset Nr. 3.

Mandag den 18de Juli 12—2 Dansk.

Tirsdag den 19de Juli 10—12 Engelsk; 12—2 Historie.

Onsdag den 20de Juli 10—12 Geographi; 12—2 Religion.

Torsdag den 21de Juli 10—12 Tydsk; 12—2 Naturhistorie.

1ste KLASSE.

I Værelset Nr. 8.

Mandag den 18de Juli 10—12 Tydsk.

Tirsdag den 19de Juli 10—12 Religion; 12—2 Dansk.

Onsdag den 20de Juli 4—6 Naturhistorie.

Torsdag den 21de Juli 10—12 Geographi.

FORBEREDELSESKLASSEN.

I Værelset Nr. 8.

Mandag den 18de Juli 12—2 Regning.

Onsdag den 20de Juli 10—12 Dansk.

Liste over Udfaldet vil være fremhængt paa Skolens Gang fra den 26de Juli.

Til at overvære de mundtlige Prøver indbydes Disciplenes Forældre eller Værger og Enhver, som har Interesse for Skolen.

Nye Disciple prøves Fredag den 22de Juli Kl. 10 eller Mandag den 22de August Kl. 10, helst den første Dag.

Tirsdag den 23de August Kl. 8 begynder Undervisningen i det nye Skoleaar.

